

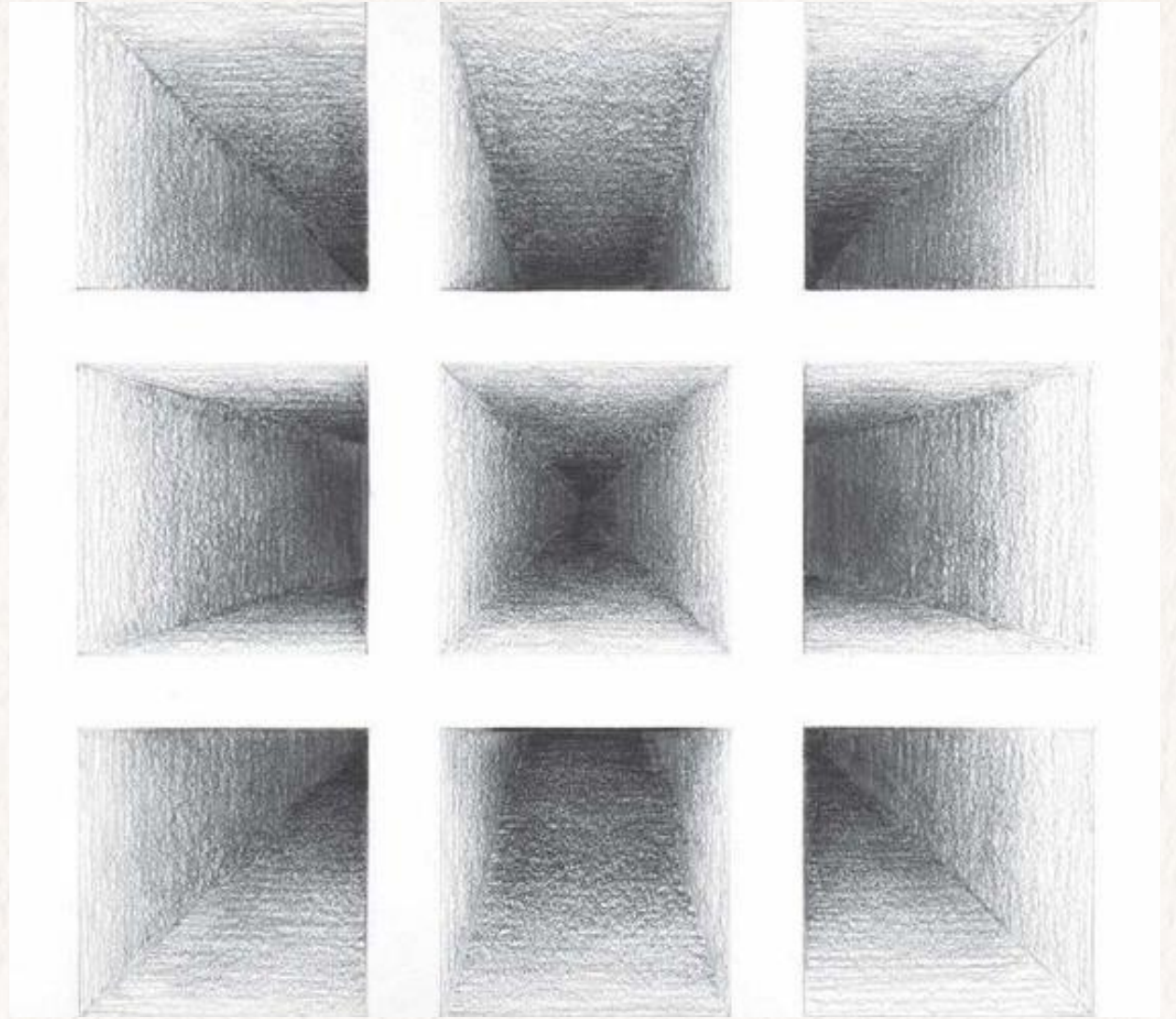
Temel Sanat Eđitimi

Öđr. Gör. Burcu Bozkurt

13.Hafta

Perspektif

Üç boyutlu nesnelere iki boyutlu bir düzlem üzerine aşağı, yukarı ve yan görünümlelerini ölçü ve oranla çizim tekniğine *perspektif* denir.

Perspektifte Kavramlar

Üç Boyut: En, boy ve yüksekliktir.
Örneğin, bir küp üç boyutludur,
kare iki boyuttur.

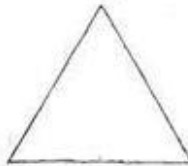
Shapes

Circle

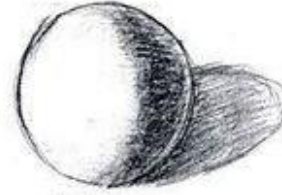

Square

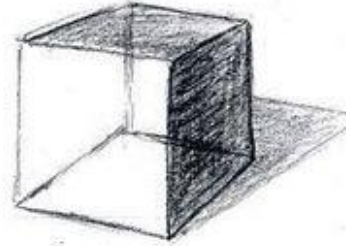

Triangle

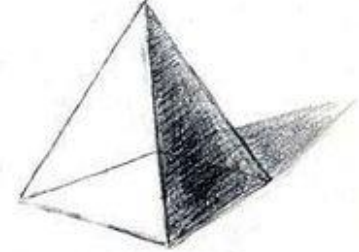
Forms

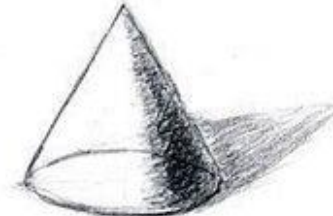
Sphere

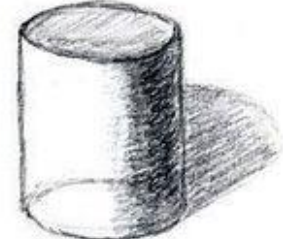
Cube

Pyramid

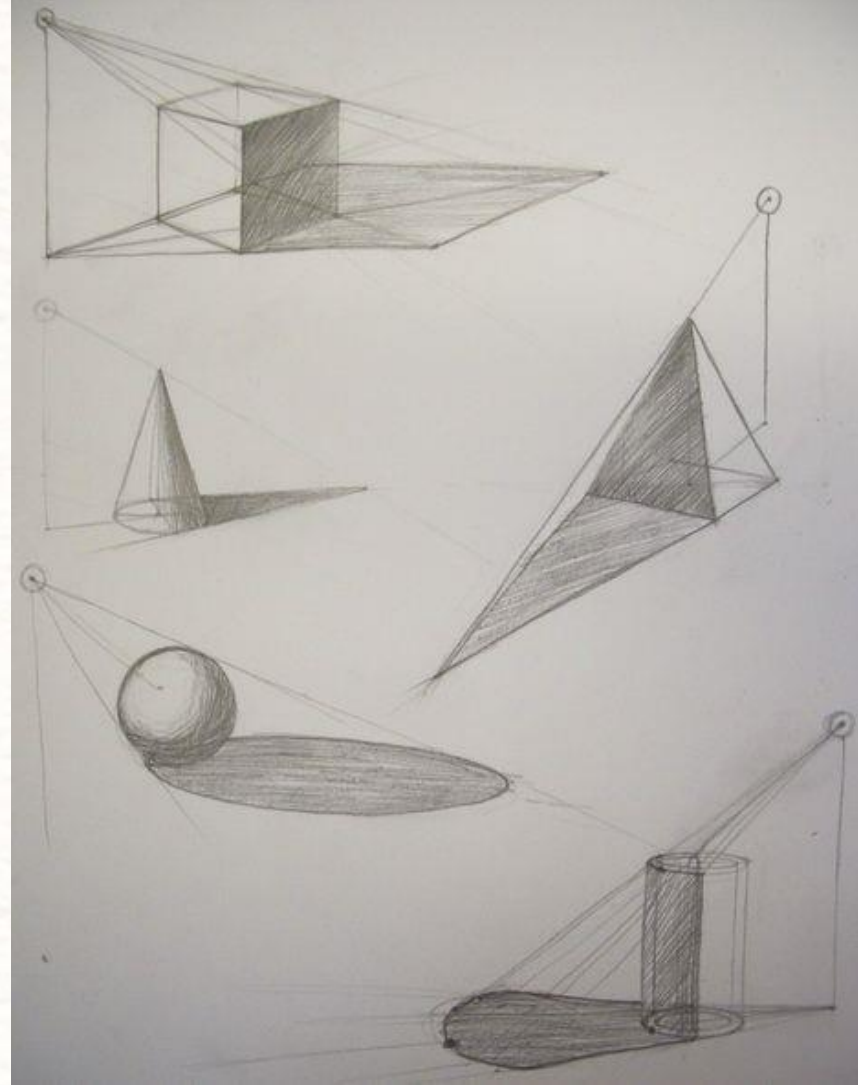
Cone

Cylinder

Perspektifte Kavramlar

İz düşüm: Bir nesnenin düzlem üzerine düşen görüntüsü iz düşümdür.

Perspektifte Kavramlar

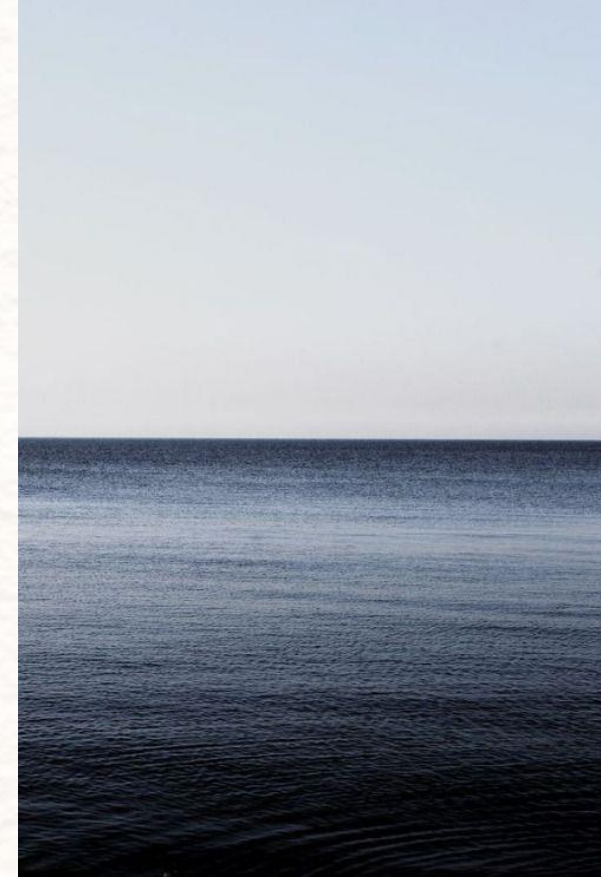
Bakış Noktası: Gözlemcinin nesneye baktığı sabit noktaya bakış noktası denir.

Bakış Uzaklığı: Bakış noktasının çizilecek noktaya uzaklığıdır.

Bakış Yüksekliği: Yer düzleminin göz hizasına kadar olan yüksekliğe bakış yüksekliği denir.

Resim Düzlemi: Üç boyutlu nesnenin çizimi ve iz düşümünün resmedileceği iki boyutlu düzleme resim düzlemi denir.

Ufuk Çizgisi: Gökyüzü ve yerin birleştiği çizgiye ufuk çizgisi denir.

Perspektifte Kavramlar

Kaçma Noktası: Bakış noktasından uzaklaşarak gerçekte birbirine paralel olan çizgilerin resim düzleminde bir nokta da toplanıyormuş gibi gözüktüğü ortak noktaya kaçma noktası denir.

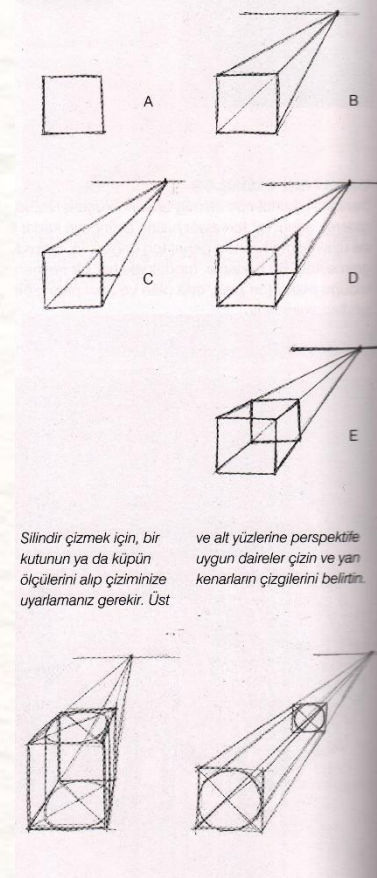
Esas Nokta: Baktığınız nesne veya peyzajın göz hizasından ufuk çizgisini dik kesen noktasıdır.

Perspektif Türleri

- **Paralel Perspektif:** Tek kaçış noktası bulunan paralel perspektif en basit olanıdır ve görüntü düzlemine paralel, dik bir yüzü olduğu zaman kullanılır.

Paralel perspektifi çizime başlarken;

- A. Herhangi bir geometrik figür çizerken önce size en yakın olan yüzle başlayın.
- B. Sonra köşeleri, ufuk çizgisinde bulunan kaçış noktasına bağlayın.
- C. Küpün derinliğini işaretleyin.
- D. Dikey çizgilerle küpün arka yüzünü belirleyin.
- E. Bu köşelere denk gelen paralel çizgileri çizerek küpü tamamlayın.

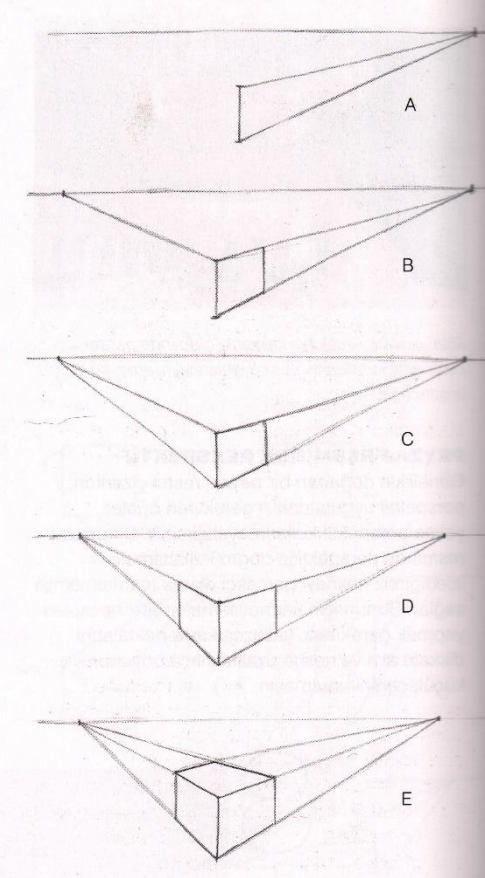

Perspektif Türleri

- **Çapraz Perspektif:** Çapraz perspektifle, paralel perspektife göre daha fazla derinlik duygusu yaratılabilir. Çapraz perspektifin özelliği iki kaçış noktası olmasıdır, çünkü burada dikey çizgiler birbirine paraleldir.

Çapraz perspektifi çizime başlarken;

- A. Çapraz perspektifle bir küp çizmek için, önce en iyi görebildiğiniz yüzü seçin. Sonra ufuk çizgisini çizin ve bu yüzün size en yakın dik kenarını yatay çizgilerle ufuk çizgisindeki kaçış noktasıyla birleştirin.
- B. İlk çizdiğiniz kenara paralel bir çizgi ile küpün bir yüzünü belirleyin.
- C. Diğer tarafta ikinci kaçış noktasını tespit edip, ona denk gelen çapraz perspektif çizgilerini çizin.
- D. Aynı yöntemle üçüncü kenarı da çizerek küpün diğer yüzünü tamamlayın.
- E. En son çizgileri de uzattığınız zaman küpü doğru olarak çizdiğinizden emin olabilirsiniz.

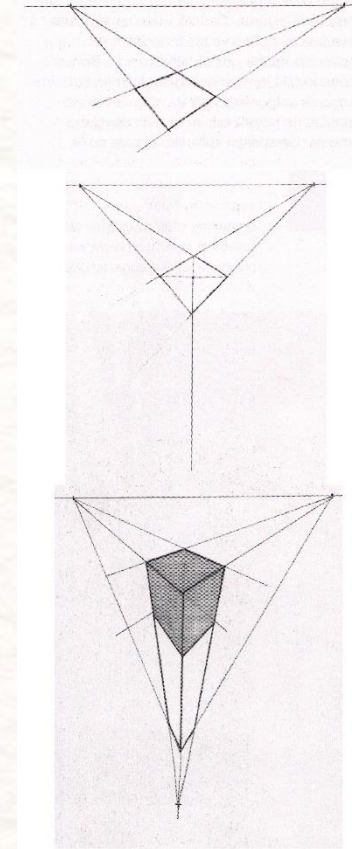

Perspektif Türleri

- **Dikey Perspektif:** Bu tip perspektifte üç kaçış noktası bulunur. Bunlardan ikisi ufuk çizgisi üzerinde, üçüncü ise ufuk çizgisine gelen bir dikey hat üzerindedir. Burada üç grup çizgi vardır ve her biri kendisine denk gelen kaçış noktasında birleşir. Bu tip perspektifin bir özelliği de hiç paralel çizgi içermemesidir. Bazı dikey perspektifler çizilen formun şeklini bozuk gösterir. Bunu önlemenin yolu üçüncü kaçış noktasını ufuk çizgisinden olabildiğince uzağa yerleştirmektir.

Dikey perspektifi çizime başlarken;

- A. Dikey perspektifte üç kaçış noktası vardır. Bu yöntemi uygularken önce, küpün üst yüzünü çapraz perspektifle çizin.
- B. Daha sonra köşeleri karşılıklı olarak birleştirerek orta noktayı bulun ve bu noktadan dikey bir çizgi indirin.
- C. Bu dikeyin alt tarafında üçüncü kaçış noktasının yerini belirleyin ve bu noktadan yeni çizgiler uzatın. Eldedeceğiniz figür, havadan görünen bir binaya benzer.

Perspektif Türleri

- **Atmosfer Perspektifi:**

Atmosfer perspektifinde çizgiler ya da kaçış noktaları kullanılmaz ama yine de üç boyutluluk yaratılmış olur. Ön planın kontrastlarla belirgin hale getirildiği, arka planın ise dağıtılarak solgun ve silik gösterildiği bu duruma, atmosfer perspektifi denir.

Derinlik etkisi ve atmosfer, havadaki su buharı ve toz taneciklerinin neden olduğu bir göz aldatmacasıdır. Bunun sonucundaki formlar ve renkler kısmen birbirine karışarak solgunlaşır. Işık ve gölge etkisiyle yaratılan üç boyutluluk ve uzaklık duygusu, atmosfer perspektifi kullanılarak elde edilir.

Görsel ve Yazılı Kaynaklar

- Gördüğünüzü Nasıl Çizersiniz, Pegasus Yayınları (İbrahim Şener),
- Tüm Yönleriyle Çizim Sanatı, Remzi Kitapevi (Selva Suman),
- MEB MEGEP Temel Tasarım Modülleri.
- <http://www.tulaycellek.com/tulay/eserlistesi.asp?alttur=dersnot2>
- <https://tr.pinterest.com/pin/129337820531502800/>
- <https://tr.pinterest.com/pin/528891549967036506/>
- <https://tr.pinterest.com/pin/443182419563042769/>
- <https://tr.pinterest.com/pin/121597258675711163/>
- <https://tr.pinterest.com/pin/430164201905135548/>
- <https://tr.pinterest.com/pin/390757705149664348/>